

**Пропозиції Пенсійного фонду України
до проєкту Закону України “Про внесення зміни до
підрозділу 1 розділу XX “Перехідні положення”
Податкового кодексу України щодо часткового звільнення
від оподаткування доходів працівників на період дії карантину”,
внесеного народними депутатами України
Королєвською Н.Ю. та Солодом Ю.В.
(реєстраційний номер 3302-1 від 17 квітня 2020 року)**

1. Пенсійний фонд України не підтримує законопроект в запропонованій редакції.

2. Пропозиція законопроекту щодо тимчасового звільнення від оподаткування податком на доходи фізичних осіб доходи у розмірі мінімальної заробітної плати, якщо місячна заробітна плата не перевищує двох розмірів мінімальної заробітної плати, нарахованої (виплаченої) платнику податку відповідно до умов трудового договору (контракту), потребує узгодження із принципом системності законів в частині повноти і логічної завершеності регулювання порушених питань та усунення ризиків щодо появи суперечностей між нормами Податкового кодексу України, Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” та Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” і, як наслідок, зниження їх ефективності, погіршення платіжної дисципліни окремих категорій осіб та порушення гарантованих Конституцією України прав громадян на пенсійне забезпечення.

Наслідком прийняття законопроекту може бути неоднозначне трактування особами, на яких поширюватиметься його дія, обов’язку щодо сплати ними єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок), оскільки на суму доходу (прибутку), що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб, нараховується єдиний внесок для фізичних осіб-підприємців (крім фізичних осіб-підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування), осіб які провадять незалежну професійну діяльність, а саме наукову, літературну, артистичну, художню, освітню або викладацьку, а також медичну, юридичну практику, в тому числі адвокатську, нотаріальну діяльність, або особи, які провадять релігійну (місіонерську) діяльність, іншу подібну діяльність та отримують дохід від цієї діяльності та членів фермерського господарства, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню на інших підставах.

Також, наслідком прийняття законопроекту може бути порушення прав застрахованих осіб, пов’язаних із зарахуванням періодів до страхового стажу. Так, Законом України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” та законами про інші види загальнообов’язкового державного соціального страхування передбачено зв’язок реалізації гарантованих статтею 46 Конституції України прав на забезпечення громадян у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом, із

тривалістю та розмірами сплачених страхових внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (єдиного внеску).

Тільки сплачені страхові внески (єдиний внесок), як передбачено у частині першій статті 24 Закону України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування”, є підставою для врахування періодів роботи у страховий стаж працівникам, необхідний для призначення їм пенсії.

Враховуючи зазначене, норми законопроекту потребують узгодження із принципом правової визначеності, що полягає, як зазначив Європейський суд з прав людини, в тому, що право має бути належним чином доступним та передбачуваним за своєю дією та сформульованим з належною чіткістю, що дає можливість особам регулювати свою поведінку.

Рішеннями Європейського суду з прав людини від 14 жовтня 2010 року у справі “Щокін проти України” (заяви № 23759/03 та № 37943/06) та від 07 липня 2011 року у справі “Серков проти України” (заява № 39766/05) вимоги заявників задоволені з огляду на те, що відповідне національне законодавство не було чітким та узгодженим та, відповідно, не відповідало вимозі “якості” закону.

Конституційний Суд України у Рішенні від 20 грудня 2017 року № 2-р/2017 зазначив про те, що принцип правової визначеності вимагає чіткості, зрозумілості й однозначності правових норм, зокрема їх передбачуваності (прогнозованості) та стабільності.

Крім цього, реалізація норм законопроекту матиме негативний вплив на дохідну частину бюджету Пенсійного фонду України та Державного бюджету України, що потребує врахування думки Міністерства фінансів України.

Всупереч частині третій статті 91 Регламенту Верховної Ради України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єктом права законодавчої ініціативи не додано фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

Пропозиція законопроекту щодо набрання ним чинності з дня, наступного за днем його опублікування, суперечить частині третій статті 27 Бюджетного кодексу України, відповідно до якої закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються після 15 липня року, що передує плановому, вводяться у дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

**Голова правління
Пенсійного фонду України**

Є. КАПІНУС

Капінус Євгеній Валерійович

КНЕДП - ІДД ДПС

AD92F1C54BA67636EEB87183E6E5829422BB34619585B5EB63A4FBDEB5AE628D01

24.04.2020